

Grens 7000 kg g epasseerd

Meer melk en stijgende tussenkalftijd voor Vlaamse koeien

De Vlaamse melkkoeien tonen progressie. In 2002 produceerden ze ruim 10 kg vet en eiwit meer dan in 2001. De topmelker van 2002 is geen onbekende. Na het behalen van de eerste plek in 1996 en 1997 slaagde de familie Van Reybrouck daar nu opnieuw in.

De melkijver van de Vlaamse koeien neemt nog steeds toe. In 2002 produceerden ze opnieuw meer dan in 2001. De 3529 bedrijven sloten 2002 na gemiddeld 343 dagen af met een productie van 7109 kg melk met 4,14 % vet en 3,32 % eiwit, resulterend in 531 kg vet en eiwit. Ten opzichte van 2001 is dat een toename van 11 kg vet en eiwit. Die winst wordt vooral behaald door een grotere melkplas – bijna 150 kg extra – en in mindere mate door een plus in de gehalten. Voor vetgehalte realiseerden de Vlaamse koeien een stijging van +0,01 %, voor eiwitgehalte

bleven ze op gelijke hoogte. Enige nuancing bij het jaarresultaat is wel op zijn plaats. Voor een deel is de winst te verklaren uit een toegenomen aantal melkdagen. In 2001 sloten de koeien hun lijsten na gemiddeld 338 dagen af, in 2002 kwamen daar vijf dagen extra bij. In tegenstelling tot het krimpende aantal melkcontrolebedrijven in voorgaande jaren, bleef het aantal in 2002 stabiel. Het aantal melkcontrolekoeien in Vlaanderen nam wel af: met een kleine tweeduidend stuks tot 162.418. In 2001 stapten de Vlamingen af van het

rangschikken op basis van 305-dagenproducties en introduceerden ze een nieuwe manier om de volgorde van bedrijven te bepalen. Vanaf dat moment baseerde men de rangschikking van de bedrijven op de totale vet-en-eiwitproductie per dag tussenkalftijd. Dat is een andere rangschikking dan in Nederland, die vanaf dit jaar plaatsvindt op economisch jaarresultaat. De nieuwe Vlaamse rekenmethode sluit beter aan bij de economische werkelijkheid. Bij een gelijke productie zijn die bedrijven met een korte tussenkalftijd hierbij in het voordeel; bedrijven met een lange lactatie en/of een lange droogstandsperiode zijn in het nadeel. Een bedrijf met een gemiddelde melkproductie van 600 kg vet en eiwit over de afgesloten lijsten en een tussenkalftijd van 400 dagen scoort bijvoorbeeld 600:400 is 1,5. In het eerste jaar van publicatie van het nieuwe kengetal noteerden de Vlaamse bedrijven gemiddeld

1,29. Dit jaar komen ze uit op 1,30. Minder gunstig was de ontwikkeling van de tussenkalftijd. Zes dagen extra resulteerden in een gemiddelde van 408 in 2002. Dat is een fractie hoger dan de 404 dagen die de Nederlandse melkkoeien het afgelopen boekjaar boekten.

Negen jaar op rij in top

Het Vlaamse topmelkersklassement kreeg dit jaar een nieuwe aanvoerder. De nummer-éénpositie kwam in handen van vader Gerard en zoon Hans Van Reybrouck uit het West-Vlaamse Torhout (zie voor een reportage pag. 44). Op basis van 25 afgesloten lijsten noteerden ze een gemiddelde productie van 11.489 kg melk met 4,66 % vet en 3,56 % eiwit in 352 dagen. Onbekend in de top zijn deze veehouders zeker niet; al negen jaar op rij veroverden ze een plekje in de Vlaamse toplijst. Twee keer eerder, in 1996 en in 1997, stonden ze ook al op kop. Hun score van dit jaar – 2,36 kg vet en eiwit per dag tussenkalftijd – was zelfs hoger dan de 2,30 die Jos Dobbels uit Kortemark in 2001 nodig had om de koppositie te veroveren.

De Van Reybroucks zijn in Torhout niet de enige veehouders met een hoogproductieve veestapel. Plaatsgenoot Marc Tryhou deelde samen met oud-koploper Paul De Backer uit Waarschoot de tweede plaats. Tryhou dankt zijn hoge klassering vooral aan een relatief korte tussenkalftijd (384 dagen), bij De Backer is de hoge melkplas het meest opvallende onderdeel. Alle bedrijven in de toptwintig molken hun koeien tweemaal per dag. In Vlaanderen tellen alle koeien die opnieuw gekalfd hebben mee bij het bedrijfsgemiddelde, ongeacht of ze nu een lijst van dertig lactatiedagen hebben gemaakt of één van meer dan 500 dagen. Voor een individueel bedrijf met een aantal extreem korte lijsten kan dat tot verschuivingen in de rangschikking leiden.

Meeste progressie zwartbont

De Vlaamse zwartbonte stamboekkoeien hebben in 2002 de barrière van 8500 kg

geslecht. Met een winst van 15 kg vet en eiwit ten opzichte van 2001 zijn zij het ras dat de meeste progressie boekte. Ook de witroden en de Red Holsteins (te vergelijken met de Nederlandse roodbonten) maakten een flinke sprong vooruit met

een stijging van 13 kg vet en eiwit. Qua aantal koeien leed het witrode ras wel verlies. In 2001 vielen er nog bijna 9000 witrode dieren onder de melkcontrole, in 2002 was dat net iets meer dan 7000. Ook de Vlaamse roodbonten – dat zijn de dieren waarbij het aandeel Red-Holsteinbloed in de minderheid is – leverden in: een verlies van iets meer dan 2000 dieren. De kleinste rassen bleven het witblauw-dubbeldoelras en het West-Vlaamse rode ras, waarbij de West-Vlaamse roden voor het eerst minder dieren telden dan de witblauw-mixte.

Inge van Drie

Tabel 1 – Overzicht gemiddelde bedrijfsproductie in Vlaanderen 2002

jaar	aant. bedrijven	dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg v.+e.	tk.
Vlaanderen 2000	3661	336	6932	4,21	3,32	516	401
Vlaanderen 2001	3577	338	6976	4,13	3,32	520	402
Vlaanderen 2002	3529	343	7109	4,14	3,32	531	408

Tabel 2 – Overzicht rasgemiddelden 2002

ras	koeien	leeftijd	lact.dgn.	kg melk	% vet	% eiwit	kg v.+e.	tk.
witblauw-mixte	602	4,04	293	4886	3,72	3,27	342	375
roodbont	5.428	5,06	330	7078	4,25	3,39	541	403
rood	543	6,00	323	6287	4,13	3,36	472	406
zwartbont-Holstein	56.829	3,10	350	8633	4,10	3,36	644	412
witrood	7.104	4,08	323	6329	4,18	3,35	477	396
Red-Holstein	25.778	3,07	336	7295	4,31	3,43	565	401

Tabel 3 – Top-20 Vlaamse melkcontrolebedrijven 2002

naam veehouder, woonplaats	aant. afgesl. koeien	lact. leeftijd	dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg v.+e.	tk.	kg v.+e./dag tkt.	
G. en H. Van Reybrouck, Torhout	30	25	4,02	352	11.489	4,66	3,56	945	400	2,36
M. Tryhou, Torhout	38	24	4,01	346	11.949	3,94	3,32	868	384	2,26
P. De Backer, Waarschoot	49	43	3,02	334	12.253	3,93	3,31	888	393	2,26
I. Van Waes, Zaffelare	72	49	4,00	350	11.882	4,00	3,38	877	404	2,17
N. Van Leeuwe, St.-Margriete	50	31	3,06	375	11.884	4,29	3,47	921	427	2,16
E. De Wilde, Zevergem	53	43	3,01	384	12.270	4,16	3,45	934	432	2,16
K. Debuysere, Westouter	35	32	4,05	337	12.069	3,88	3,35	873	409	2,14
B. Cocquyt, Zwevezele	62	45	4,07	377	12.933	4,03	3,30	948	450	2,11
H. D'Hauwe, St.-Lievens-Houtem	48	32	2,11	365	11.628	3,96	3,49	866	413	2,10
G. Hermie, Adegem	50	38	3,08	333	10.097	4,35	3,48	790	379	2,09
E. Claeys, Adegem	26	15	3,04	359	11.240	4,15	3,39	848	406	2,09
P. Ingels, Lembeke	32	21	2,11	357	11.229	4,06	3,43	842	402	2,09
E. Almey, Knesselare	40	26	4,00	343	11.265	4,05	3,34	832	398	2,09
K. Goossens, Meerhout	51	32	4,02	351	10.813	4,26	3,57	846	407	2,08
A. en T. Van Leeuwe, Adegem	29	20	4,05	384	12.367	4,32	3,43	960	461	2,08
M. Verhoeven, Drongen	31	23	3,00	340	11.224	3,95	3,34	818	394	2,08
B. en D. Goetry, Schelderode	41	28	3,09	349	9.695	4,48	3,63	786	381	2,07
L. Bevers, Loenhout	48	34	3,12	357	10.630	4,26	3,42	816	397	2,06
J. Dobbels, Kortemark	52	36	2,11	353	11.450	4,10	3,31	848	412	2,06
R. Lahousse, Elverdinge	54	41	4,08	353	11.931	3,92	3,31	862	418	2,06